

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 75/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Ľ. L., N., zastúpeného advokátkou JUDr. Ľ. K., H., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cbi 1/2008 a jeho rozsudkom z 13. januára 2009 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 41/2009 a jeho rozsudkom z 20. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Ľ. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2009 doručená sťažnosť Ing. Ľ. L., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ľ. K., H., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1

v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cbi 1/2008 a jeho rozsudkom z 13. januára 2009 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 41/2009 a jeho rozsudkom z 20. novembra 2009.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdí, že je výlučným vlastníkom označených nehnuteľností zapísaných na LV č. 5015, kat. územie H.

Vo svojej sťažnosti uvádza:

«Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 4K 146/1999-516 zo dňa 28.11.2007 súd uložil sťažovateľovi, aby v lehote 31 dní od doručenia tohto uznesenia podal proti správcovi konkurznej podstaty žalobu o vylúčenie vyššie uvedených nehnuteľností zapísaných na LV č. 5015, kat. územie Humenné zo súpisu konkurznej podstaty.

Sťažovateľ nebol účastníkom konkurzného konania a ani nemal vedomosť o dôvodoch zápisu jemu patriacich nehnuteľností do konkurznej podstaty.

... Z genézy prevodov predmetných nehnuteľností vyplýva, že sťažovateľ je v poradí už tretím vlastníkom nehnuteľností od vyhlásenia konkurzu v roku 1999.

Nahliadnutím do konkurzného spisu sťažovateľ zistil, že nehnuteľnosti boli zaradené do súpisu konkurznej podstaty doplnením zo dňa 4.10.2007, ktorý vypracoval nový správca konkurznej podstaty. Tento doplnil súpis konkurznej podstaty o majetok, ktorý sa nachádza na LV č. 5015. Pri zaradení majetku do konkurznej podstaty vychádzal z rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach č. 17 Cb 4/00-94 vydaného v spore o odporovateľnosť právnych úkonov úpadcu. Toto rozhodnutie však neobsahuje výrok o tom, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom neúčinných kúpnych zmlúv patria do konkurznej podstaty. Citujem: "Určuje sa, že kúpne zmluvy zo dňa 7.9.1999, uzavreté medzi L. s.r.o. L. ako predávajúcim a žalovaným G. s.r.o. B., ako kupujúcim, zapísané na LV č. 344, katastrálne územie D., na LV č. 5015, katastrálne územie H. a na LV č. 880, katastrálne územie Š. sú voči konkurzným

veriteľom neúčinné a patria do konkurznej podstaty úpadcu L. s.r.o. Levoča." Uvedené rozhodnutie bolo vydané 14.5.2001 a právoplatnosť nadobudlo 5.7.2001.

Uvedené rozhodnutie bolo teda vydané v období, keď žalovaný G. s.r.o. už viac ako rok a pol nebol vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli predmetom kúpnych zmlúv, ktorých odporovateľnosť sa v danom súdnom konaní riešila...

Sťažovateľ bol preto toho názoru, že uvedené rozhodnutie je nevykonateľné a nemohlo založiť vlastnícke oprávnenia úpadcu k predmetným nehnuteľnostiam.

Kedže ide o konkurz vyhlásený v roku 1999, vzťahujú sa na neho ustanovenia Zákona o konkurze a vyrovnaní platné v čase vyhlásenia konkurzu.

... Je nepochybné, že už v čase začatia súdneho konania vo veci 17 Cb 4/00 nebol vtedajší žalovaný G. s.r.o. vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli predmetom odporovateľných kúpnych zmlúv.»

Podľa názoru sťažovateľa „správca už v čase začatia konania, najneskoršie v čase vydania právoplatného rozhodnutia č. 17 Cb 4/00 mal zabezpečiť, aby do konkurznej podstaty bol vydaný výťažok z predaja predmetných nehnuteľností, ktorý získala spoločnosť L. s.r.o. L. Bolo nepochybné, že do konkurznej podstaty sa nevráti majetok z neúčinných kúpnych zmlúv, keďže spoločnosť G. s.r.o. tento už v čase prebiehajúceho sporu č. 17 Cb 4/00 nevlastnila.

... Krajský súd v Košiciach vydal dňa 13.1.2009 rozsudok č. 2 Cbi/1/2008-93, ktorým žalobu sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol a zaviazal sťažovateľa na znášanie trov konania. Zamietnutie žaloby súd odôvodnil § 159 ods. 2 O.s.p. a skonštatoval, že už krajský súd Košice v konaní č. 17 Cb 4/00-94 vydal dňa 14.5.2001 rozsudok, v ktorom konštatoval, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. 5015, kat. územie H. patria do konkurznej podstaty úpadcu L. s.r.o. L. a týmto rozhodnutím je konajúci krajský súd viazaný a má za to, že v tomto prípade chýba právny dôvod žaloby a v tomto konaní nemožno rozhodnúť o vylúčení vecí zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu.

Proti uvedenému rozsudku podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie a to z dôvodu, že pri vydávaní napadnutého rozhodnutia súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Sťažovateľ bol toho názoru, že postup súdu a ním uplatnená aplikácia ust. § 159 ods. 2 O.s.p. na tento súdny spor je v rozpore s cit. ustanovením zákona a je nesprávna a výrazne poškodzuje zákonom chránené vlastnícke právo žalobcu.“

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým záverom. Toto svoje tvrdenie založil na nesprávnom uplatnení § 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého. Z uvedeného znenia sťažovateľ vyvodzuje, že ten, kto nebol účastníkom konania, proti tomu nie je rozhodnutie záväzné a môže uplatňovať svoje práva k veci, o ktorej bolo rozhodnuté v inom konaní a ani súd pri posudzovaní veci nemôže voči nemu vychádzať zo záveru, že o nej už bolo v inom konaní právoplatne rozhodnuté. Sťažovateľ tvrdí:

„Je nepochybné, že v uvedenom konaní nejde o totožnosť účastníkov, keďže sťažovateľ nebol účastníkom v pôvodnom konaní vedenom na krajskom súde pod č. 17 Cb 4/00-94 a nie je ani právnym nástupcom niektorého z účastníkov konania a nie je ani inou treťou osobou, na ktorú by sa vychádzajúc z iných ustanovení právnych predpisov mohlo vzťahovať toto právoplatné rozhodnutie a v konaní nejde ani o totožnosť majetku, keďže tento prešiel rozsiahlou rekonštrukciou.

... Ako sme viacnásobne v priebehu súdneho konania uviedli, považujeme rozsudok 17 Cb 4/00-94 za nevykonateľný z dôvodu nesprávne a nepresne formulovaného petitu rozhodnutia, ktorý určuje, že kúpne zmluvy zapísané na príslušných listoch vlastníctva sú neúčinné a patria do konkurznej podstaty. V petite totiž chýba ustanovenie o tom, že ktoré nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom neúčinných kúpnych zmlúv, patria do konkurznej podstaty. Zotrývame preto na stanovisku, že takto formulované rozhodnutie nemôže byť podkladom na zaradenie majetku do konkurznej podstaty.

... Najvyšší súd SR rozsudkom č. 6 Obo 41/2009 zo dňa 20.8.2009, právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené dňa 12.10.2009, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 2 Cbi 1/2008-93 potvrdil a nepriznal sťažovateľovi náhradu trov odvolacieho konania.

Vo svojom odôvodnení sa NS SR stotožnil so stanoviskom krajského súdu a skonštatoval, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. 17 Cb 4/00 zo dňa 14.5.2001 má účinnosť aj voči žalobcovi ako osoby, na ktorú bol majetok prevedený účinne s odporovateľným úkonom, pričom pre vydanie takéhoto majetku nie je rozhodujúce, či takýto majetok získa v dobrej viere, alebo nie. Táto skutočnosť má vplyv pre vydanie, resp. nevydanie úžitku z takého plnenia.“

Podľa sťažovateľa „obe rozhodnutia Krajského i Najvyššieho súdu porušili vyššie uvedené ústavné práva sťažovateľa a ich výklad ustanovení zákona o konkurze a vyrovnaní, ako aj občianskeho zákonníka i Občianskeho súdneho poriadku je arbitrárny a nie je náležite zdôvodnený a nedáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

... V našom prípade Krajský súd Košice v rozhodnutí č. 2 Cbi 1/2008 rozhodol, že chýba právny dôvod žaloby a preto nie je možné v konaní rozhodnúť o vylúčení veci z konkurznej podstaty úpadcu.

Najvyšší súd v rozhodnutí č. 6 Obo 41/2009 skonštatoval, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. 17 Cb 4/00 zo dňa 14.5.2001 má účinnosť i voči sťažovateľovi, na ktorého bol majetok prevedený účinne s odporovateľným úkonom.

V dôsledku týchto rozhodnutí, ktoré podľa nášho názoru porušili vyššie uvedené ústavné práva sťažovateľa, sťažovateľ príde o vlastníctvo nehnuteľností bez možnosti akejkoľvek nápravy, keďže zamietnutím vylučovacej žaloby sa má za to, že majetok je do konkurznej podstaty zahrnutý oprávnene a správca je oprávnený tento speňažiť. Voči takémuto rozhodnutiu súdu ani proti budúcemu postupu správcu neexistuje žiadny opravný prostriedok.

Sťažovateľ, ktorý postupom podľa § 19 ods. 1 a 2 ZKV neúspešne uplatňoval svoje právo na vylúčenie zaradenia majetku do podstaty, stratí speňažením majetku. svoje vlastnícke právo, ktoré predtým existovalo a nevzniká mu právo na žiadnu náhradu. Tento prísny následok je čiastočne kompenzovaný v zmysle § 93 ods. 3 druhej vety nového Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý sa ale na tento prípad nepoužije, keďže ide o konkurz, ktorý začal v roku 1999.

... V danom prípade oba sudy poškodili vlastnícke práva sťažovateľa a Ústavou SR chránené základná práva a slobody, ktoré sme uviedli vyššie, a ich postup pri aplikácii práva a jeho výklade je podľa nášho názoru neodôvodnený alebo arbitrárny a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný, keďže má za následok porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa.“

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné práva Ing. L. L., bytom: N., zakotvené v čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, v čl. 13, ods. 3 a 4 Ústavy SR, v čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, základné právo na súdnu ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, boli postupom Krajského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cbi 1/2008 a Najvyššieho súdu SR v konaní pod č. 6 Obo 41/2009 porušené.

2. Ústavný súd SR ruší napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 6 Obo 41/2009 zo dňa 20.8.2009 a rozsudok Krajského súdu Košice č. 2 Cbi 1/2008-93 zo dňa 13.1.2009 a vec vracia na ďalšie konanie za účelom opätovného prejednanía a rozhodnutia veci.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania 245,70 Eur, ktoré je Krajský súd Košice povinný uhradiť na účet advokáta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Okrem toho sťažovateľ *„navrhuje Ústavnému súdu SR, aby podľa § 52 ods. 2 Zákona o ústavnom súde odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach č. 2 Cbi 1/2008 zo dňa 13.1.2009 v spojitosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. 6 Obo 41/2009 zo dňa 20.8.2009 z dôvodu, že v prípade odpredaja majetku zaradeného do konkurznej podstaty správkyňou konkurznej podstaty úpadcu L. s.r.o. L. by nebolo možné navrátiť vec do pôvodného stavu a teda obnoviť vlastníctvo sťažovateľa ani získať inú finančnú náhradu“.*

Právny zástupca sťažovateľa doručil ústavnému súdu 22. decembra 2009 ďalšie podanie označené ako *„doplnenie sťažnosti“*, v ktorom poukázal na svoje zastupovanie

dvoch rôznych žalobcov v rovnakej veci, pričom najvyšší súd rozhodol v týchto dvoch veciach rozdielne. Vo svojom podaní uvádza:

„Po odoslaní sťažnosti naša kancelária obdržala v druhej veci uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 6 Obo 111/2009 v rovnakej veci ale iného žalobcu – K. s.r.o., proti tomu istému správcovi konkurznej podstaty a týkajúci sa toho istého majetku, ktorým súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 4 Cbi 2/2008-82 zrušil a vrátil tomuto KS na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci. Najvyšší súd SR v uvedenom uznesení skonštatoval, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Týmto postupom porušil aj základné práva účastníkov na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR i právo na spravodlivý súdny proces.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, porušenie svojho vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a porušenie čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom krajského súdu sp. zn. 2 Cbi 1/2008 a jeho rozsudkom z 13. januára 2009

Pri prerokovaní tejto časti sťažnosti vychádzal ústavný súd z princípu subsidiarity svojho konania, z ktorého vyplýva, že o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva alebo slobody je ústavný súd oprávnený konať len vtedy, keď sťažovateľ nemá k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy pred iným orgánom štátu. Ústavný súd už predtým rozhodol, že nemá právomoc konať o návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby na vyslovenie porušenia jej základných práv, ak im poskytuje ochranu právny poriadok použitím opravného alebo iného právneho prostriedku pred iným orgánom verejnej moci (obdobne napr. II. ÚS 250/03, III. ÚS 51/07, III. ÚS 212/08).

Sťažovateľ namietal porušenie svojich práv postupom a označeným rozhodnutím krajského súdu, proti ktorému podal odvolanie. Domáhal sa ochrany svojich práv v systéme všeobecných súdov podaním opravného prostriedku – odvolania. O odvolaní proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu (ako súdu prvého stupňa) rozhodol najvyšší súd

(ako odvolací súd) rozsudkom sp. zn. 6 Obo 41/2009 z 20. augusta 2009. Vzhľadom na uvedený princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd, ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa postupu krajského súdu a označeného rozsudku odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu označených práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 41/2009 a jeho rozsudkom z 20. augusta 2009

Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a posúdil ho z hľadiska sťažovateľom namietaného porušenia jeho práv. V tejto súvislosti sa zaoberal otázkou, ako sa najvyšší súd vysporiadal s odvolacími dôvodmi, ktoré uplatnil sťažovateľ v tomto rozsudku a ktoré najvyšší súd uviedol v napadnutom rozsudku takto:

„Prvostupňový súd vec nesprávne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Žalobca nadobudol nehnuteľnosť kúpnu zmluvou od pôvodného vlastníka M., s.r.o., K..

Bol teda v poradí už tretím vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli predmetom súdneho sporu o odporovateľnosť právnych úkonov.

Ako nový nadobúdateľ nemal vedomosť o akýchkoľvek súdnych sporoch alebo iných skutočnostiach, ktoré by mali narušovať jeho dobromyseľnosť pri kúpe týchto nehnuteľností.

Žalobca považuje rozsudok 17 Cb 4/00-94 za nevykonateľný z dôvodu nesprávne a nepresne formulovaného petitu rozhodnutia, ktorý určuje, že kúpne zmluvy zapísané na príslušných listoch vlastníctva sú neúčinné a patria do konkurznej podstaty. V petite chýba, ktoré nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty.

Otázna je totožnosť daného majetku, keďže v dôsledku rozsiahlej rekonštrukcie došlo k výstavbe objektov nových a takej zmene pôvodných objektov, že nemožno z hľadiska stavebného hovoriť o tých istých objektoch.“

Najvyšší súd svoj rozsudok odôvodnil takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu nieje možné vyhovieť.

Žalobca v odvolaní namietol, že ust. § 159 ods. 2 O.s.p. nemožno v danej veci aplikovať, keďže účastníkmi konania vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 17 Cb 4/00 boli JUDr. I. S., S. úpadcu L., s.r.o., L. na strane žalobcu a G., s.r.o., B. na strane žalovaného.

Žalobca - odvolateľ nebol účastníkom tohto konania, a preto rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 17 Cb 4/00, t. j. účinky jeho právnej moci sa na neho nevzťahujú.

Odvolací súd konštatoval, že predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 17 Cb 4/00 bol odporovateľný právny úkon podľa ust. § 15 ZKV.

Neúčinnosť právneho úkonu znamená, že dochádza k zániku účinkov právnych úkonov dlžníka vo vzťahu na tri právne úkony, ktoré dlžník urobil v lehote stanovenej v ust. §15 ZKV pred začatím konkurzného konania. Pokiaľ teda v tejto rozhodnej dobe dlžník urobil niektorý z vymenovaných právnych úkonov, tieto sa stávajú rozhodnutím súdu neúčinnými voči všetkým jeho veriteľom.

Táto strata účinkov má za výsledok, že sa v konkurze môžu pohľadávky veriteľov uspokojovať i z majetku, ktorý už nie je vo vlastníctve úpadcu.

Teda ak je právny úkon dlžníka voči jeho veriteľom neúčinný, neznamená to súčasne, že by bol takýto právny úkon dlžníka tiež neplatným právnym úkonom.

Vlastníkom veci zahrnutej do konkurznej podstaty úpadcu v dôsledku neúčinného právneho úkonu dlžníka zostáva navonok stále osoba, ktorá vec od dlžníka nadobudla.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 14. mája 2001, sp. zn. 17 Cb 4/00 obsahuje aj výrok o neúčinnosti právneho úkonu dlžníka.

Preto správca konkurznej podstaty bol povinný zahrnúť všetko, čo v dôsledku neúčinného právneho úkonu dlžníka ušlo z dlžníkovho majetku.

Ak však vydanie takéhoto majetku z neúčinného právneho úkonu do konkurznej podstaty nie je dosť dobre možné (napr. pre zničenie alebo opotrebovanie majetku, alebo v dôsledku prevodu majetku na ďalšiu osobu), musí byť do podstaty vydaná náhrada obdobne, ako je tomu pri vydaní bezdôvodného obohatenia. Pre povinnosť vydať plnenie

(majetok) alebo náhradu za neho späť do konkurznej podstaty, nemá právny význam, či ten, kto plnenie získal, bol v dobrej viere alebo nie.

Ten, kto ušlé plnenie (majetok) vydáva do konkurznej podstaty, má právo na náhradu nutných nákladov, ktoré na ušlé plnenie (majetok) vynaložil.

Odvolaací súd konštatoval, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 17 Cb 4/00 zo 14. mája 2001 má účinnosť i voči žalobcovi ako osoby, na ktorú bol majetok prevedený účinne zodporovateľným úkonom, pričom pre vydanie takéhoto majetku nie je rozhodujúce, či tento majetok získal v dobrej viere alebo nie. Táto skutočnosť má vplyv pri vydaní, resp. nevydaní úžitku z takéhoto plnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. “

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). Vzhľadom na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd nepreskúma, či v konaní pred

všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, pretože to je v právomoci opravných všeobecných súdov.

Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutých rozhodnutí, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Podľa názoru ústavného súdu z obsahu žiadneho zo sťažovateľom označených základných práv nemožno vyvodit' nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, I. ÚS 82/04). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho základného práva.

V súvislosti s namietaným rozsudkom najvyššieho súdu sťažovateľ namieta nesprávne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov.

Ústavný súd sa však s názormi sťažovateľa nestotožňuje, ale naopak zastáva názor, že o namietanom rozsudku najvyššieho súdu a jeho odôvodnení nemožno prijať záver, že by dôvody tohto rozhodnutia neboli ústavne udržateľné, prípadne boli svojvoľné tak, aby to odôvodňovalo akúkoľvek spojitosť s možným porušením základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy. Čo sa týka namietaného porušenia čl. 13 a 4

ústavy a čl. 47 ods. 3 ústavy, sťažovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by preukázali a signalizovali ich porušenie.

Ústavný súd konštatuje, že dôvody, ktoré potvrdzujú vecnú správnosť výroku prvostupňového súdu, sú výsledkom právnych úvah najvyššieho súdu (vychádzajúcich zo skutkových zistení a právneho záveru krajského súdu) a sú podľa jeho názoru ústavne udržateľné.

Podľa ústavného súdu z obsahu odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu konfrontovaného s obsahom odvolania sťažovateľa možno dospieť k názoru, že najvyšší súd sa s uplatnenými odvolacími dôvodmi náležite vysporiadal a uviedol dostatočné skutkové a právne závery, ktoré ho viedli k potvrdeniu prvostupňového rozsudku. Tieto závery netrpia žiadnymi vnútornými rozpormi a zaujímajú stanovisko k podstate dôvodov uvedených v odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cbi 1/2008-93 z 13. januára 2009.

Ústavný súd považoval za potrebné zaujať stanovisko aj k námietke sťažovateľa, že najvyšší súd v inom konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 111/2009 rozhodol vo veciach dvoch žalobcov v rovnakej veci rozdielne. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] patrí najvyššiemu súdu (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 331/09).

Navyše je potrebné uviesť, že najvyšší súd vo veci sp. zn. 6 Obo 111/2009, v ktorej svojím uznesením z 26. novembra 2009 napadnutý rozsudok krajského súdu podľa sťažovateľa v „rovnakej“ veci zrušil a vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, svoj postup odôvodnil procesnými pochybeniami, ktorými tento rozsudok trpí pričom v odôvodnení uznesenia sp. zn. 6 Obo 111/2009 z 26. novembra 2009 uviedol:

„Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo žalobca sa považuje za vlastníka nehnuteľností, ktoré žalobou žiada vylúčiť z konkurznej podstaty (téza), z akého dôvodu žalovaný nárok žalobcu popiera (antitéza) a ako súd vyhodnotil tézu a antitézu formou syntézy. Poukázaním zo strany súdu, že ide obdobnú vec ako v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach z 13. januára 2009, č. k. 2 Cbi 1/2008-93, sa nemožno uspokojiť, ale je potrebné vysvetliť rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 13. januára 2009, č. k. 2 Cbi 1/2008-93, ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach zo 14. mája 2001, č. k. 17 Cb 4/2000-94 vo vzťahu k prejednáwanej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil (§ 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci (§ 221 ods. 1 O. s. p.).

Bude preto úlohou prvostupňového súdu, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere a následne vo veci znova rozhodol, a to aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).“

Z citovaného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 111/2009 z 26. novembra 2009 vyplýva, že na rozdiel od tohto rozhodnutia je napadnutý rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 41/2009 z 20. augusta 2009 meritórnym posúdením odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cbi 1/2008-93 z 13. januára 2009.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd uzavrel, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti zjavne neopodstatnená a je dôvodom na odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch a požiadavkách sťažovateľa (najmä o odložení vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. február 2010